

κοκυράδες, με τὸ σάρωθρον καὶ τὸν ἀσβεστοτενεκὲν ὑπὸ μάλης· ΚΣκόκου Σχίτσα 129.

ἀσβεστότοιχος ὁ, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβέστης καὶ τοῖχος.

Τοῖχος κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ἔγινε χρῆσις ἀσβεστοκονιάματος.

ἀσβεστότοπος ὁ, ἀμάρτ. ἀσβιστότουπους Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβέστης καὶ τόπος.

Τόπος ὅπου παράγεται ἀσβέστης.

ἀσβεστοτύρι τό, Λεξ. Δημητρ. ἀσβεστότυρο ἑνιαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβέστης καὶ τυρί. Πβ. καὶ μεσν. ἀσβεστότυρος.

Τυρὸς παρεσκευασμένος ἐξ ἀποβουτυρωθέντος γάλακτος, ἄγευστος καὶ ξηρὸς.

ἀσβεστοφουρνάρις ὁ, ἀμάρτ. ἀσβιστοφουρνάρης Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβέστης καὶ φουρνάρις. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βάιγ.

Κατασκευαστὴς ἀσβέστου. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀσβεστοτάρις.

ἀσβεστόχριστος ἐπίθ. ΓΔροσίν. ἐν Ἀνθολ. Ἡ Ἀποστολίδ. 84 ΓΞενοπ. Ζακυθιν. μαντήλ. 72.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσβεστοχρίω.

Ὁ δι' ἀσβέστου χρισθεὶς: Κάτω ἀπὸ κάθε παράθυρο, ὅς τὸν ἀσβεστόχριστο τοῖχο τῆς φάτσας, ἦταν ἀπλωμένη μιὰ σειρὰ ἀπὸ κλοῦβες ΓΞενοπ. ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Τ' ἄσπρα σπιτάκια του κρυμμένα | μέσα σὲ πράσινα κλωνάρια, ἡλιόφωτα, χαριτωμένα, | μικρά, ἀσβεστόχριστα, καθάρεια ΓΔροσίν. ἐνθ' ἄν.

ἀσβεστοχρίω Ἀθῆν. κ.ἀ. — Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβέστης καὶ τοῦ ρ. χρίω.

Χρίω δι' ἀσβεστογάλακτος ἐνθ' ἄν.: Τοῖχος ἀσβεστοχρισμένος Ἀθῆν.

ἀσβεστόχτιστος ἐπίθ. Ἡπ. Κάρπ. Κύθηρ. Νίσυρ. Πελοπν. (Μάν.) Σύμ. Τῆλ. κ.ἀ. ἀσβιστόχτιστους Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβέστης καὶ τοῦ ἐπιθ. χτιστός.

Ὁ δι' ἀσβεστοκονιάματος κτισμένος ἐνθ' ἄν.: Ἀσβεστόχτιστος τοῖχος Σύμ. Ἀσβεστόχτιστο σπῆτι αὐτόθ. Εἶνι ἀναιώμα σπῆτι τ' ἀσβιστόχτιστα Αἰτωλ. || Αἰνίγμ.

Ἀσβεστόχτιστ' εἶν' ἡ γούρνα, | μαῦρα καὶ ἄσπρα τὰ γουρούνια (ὁ ληνὸς μετὰ τὰ σταφύλια) Κύθηρ.

Ἀσβεστόχτιστο πηάδι | δυὸ λογίων φασὶν ἐβγάλλει (τὸ φὸν) Κάρπ.

ἀσβεστοχύλισμα τό, ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παληκάρ. 45 — Λεξ. Βλαστ. 317.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβέστης καὶ χύλισμα.

Ἐπίχρισις δι' ἀσβέστου, ἀσβέστωμα ἐνθ' ἄν.: Τὸ... μαγερεῖο μετὰ τὸ γυμνὸ του πάτο ὁλόλευκο ἀπὸ τ' ἀσβεστοχυλίσματα ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀσβέστωμα 1.

ἀσβεστόχωμα τό, Κεφαλλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μεσσο.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβέστης καὶ χῶμα.

Χῶμα ἔχον χῶμα ἀσβέστου.

ἀσβεστοχώρι τό, ἀμάρτ. ἀσβιστουχώρ' Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβέστης καὶ χωριό.

Χωρίον ὅπου παράγεται ἀσβέστης. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Μακεδ.

ἀσβέστωμα τό, σύνηθ. ἀσβέστουμα βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσβεστώνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἐπίχρισις δι' ἀσβέστου σύνηθ. Συνών. ἀσβεστοχύλισμα, ἀσβέστωσι. β) Ἡ λαθραία ἐν καιρῷ νυκτὸς ἐπάλειψις τῆς θύρας τῆς οἰκίας τῶν ἀντεραστῶν ὑπὸ τῶν συγγενῶν τῶν μνηστευθέντων μετὰ τὴν τέλει τῆς μνηστείας Λέσβ. 2) Ἡ ἀμμοκονία τῶν τοίχων ἹΠολέμ. Ἀλάβαστρ. 98: Ποίημ.

Κουρασμέν' οἱ τοῖχοι του σκορπίζουν

τ' ἄχρηστ' ἀσβεστώματα σωρό.

Συνών. σουβάς. 3) Προσθήκη ἀσβέστου εἰς καλλιεργούμενα ἐδάφη πρὸς λίπανσιν Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. 4) Ἡ ἐντὸς ἀσβέστου διατελυμένης ἐμβάπτισις τῶν δερμάτων διὰ νὰ φουσκώσουν καὶ ἀποβάλουν τὰς τρίχας Χίος.

ἀσβεστώνω σύνηθ. ἀσβιστώνω βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ μεσν. ἀσβεστώνω. Ἰδ. Δουκ. ἐν λ. ἀσβεστομένος «σπίτι θολοσκέπαστον καὶ καινουργοασβεστωμένον».

1) Χρίω μετὰ διάλυμα ἀσβέστου, ἀσπρίζω σύνηθ.: Τοῖχος ἀσβεστωμένος. Μάντρα ἀσβεστωμένη σύνηθ. Τὸ ὀβέστωνε τὸ σπ'τάχ' τῇ θροπῆς Μύκ. Ἀσβιστώνου τοῦ πατ'τήρ' Στερελλ. (Ἀράχ.) || Φρ. Τὸν ἀσβέστωσε (τὸν ἔδειρε δυνατὰ) Πελοπν. (Λακων.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀλείφω Α 3. β) Μεταφ. ψιμυθιῶ ἑνιαχ.: Ἀσβεστωμένα μοῦτρα. Γυναῖκα ἀσβεστωμένη. 2) Ἐπαλείφω δι' ἀσβεστοκονιάματος σύνηθ.: Ποίημ.

Ἀρχίζει σύνταχα ἡ δουλειά, σὰν γίγαντοι πιθώνουν

πέτρα σὲ πέτρα οἱ μάστοροι καὶ χτίζουν καὶ ἀσβεστώνουν

ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,24. 3) Ἀναμειγνύω ἔδαφος τι μετὰ ἀσβεστον πρὸς λίπανσιν Λεξ. Ἐλευθερουδ. Δημητρ. 4) Ἐμβαπτίζω τὸ δέρμα εἰς διάλυσιν ἀσβέστου διὰ ν' ἀφαιρεθοῦν εὐκόλως αἱ τρίχες Ἀθῆν. κ.ἀ.: Τομάρι ἀσβεστωμένο.

ἀσβέστωσι ἡ, ἀμάρτ. ἀσβέστουσι Σάμ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀσβέστωσις.

Ἐπίχρισις δι' ἀσβέστου. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀσβέστωμα 1.

ἀσβεστωτής ὁ, Λεξ. Δημητρ. Θηλ. ἀσβεστώστρια Σκυρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσβεστώνω.

Ὁ δι' ἀσβέστου ἐπιχρίων τοὺς τοίχους. Συνών. ἀσβεστᾶς 3, ἀσπριτζής.

ἀσβεστωτὸς ἐπίθ. Κρήτ. Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσβεστώνω.

1) Ὁ κατεσκευασμένος δι' ἀσβέστου Κρήτ.: Τοῖχος ἀσβεστωτὸς. Τὸ οὐδ. καὶ ὡς τοπων. Ἄμοργ. 2) Ὁ ἐμβαπτισθεὶς εἰς ἀσβεστόνερον, εἰς ἀραιὰν διάλυσιν ἀσβέστου ἐν ὕδατι Κύθηρ.: Ἀσβεστωτὸς ἐλαῖς.

ἄσβηστα ἐπίρρ. ἹΠολέμ. Κεϊμήλ. 79.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσβηστος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Χωρὶς νὰ σβήνῃ, ἀσβέστω: Ποίημ.

Κ' ἐμπρὸς ὅς τῇ λάμπῃ ποῦ ἄσβηστα | καὶ ὁλόγυρά του χύνει, θαμπώνεται καὶ σβήνει | τῆς ἀρετῆς τὸ φῶς.

ἄσβηστος ἐπίθ. ἄσβεστος Κρήτ. Πελοπν. (Λάστ.) — ΣΜαρτζώκ. Ποίημ. 60 ΓΣτρατήγ. Τραγούδ. νησ. 24 ἄσβηστος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) ἄβζηστος Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἀ.) ἄσβηστους βόρ. ἰδιώμ. ἄβζηστος Πόντ. (Σάντ.) ἀνέβζηστος Πόντ. (Σάντ.) ἀνέβζηστος Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἄσβεστος. Τὸ η κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ρ. σβήνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ. (λ. ἄσβιστος).

1) Ὁ μὴ σβεσθεὶς ἢ μὴ σβεννύμενος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἀσβηστος ἀσβέστης (τέτανος μὴ σβεσθεῖσα δι' ὕδατος). Ἀσβηστη φωτιά. Ἀσβηστο τοιγάρο κοιν. Ἀβζηστον ἐπέμ' νεν ἢ φωτιά Τραπ. Ἀνέβηγον ἐν' τ' ὁτ' ἄκ (ἢ ἐστία) Κοτύωρ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ὁμ. Π 123 «τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ». 2) Μεταφ. ἄπαστος, ἀδιάλειπτος, διαρκὴς σύννηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): Ἀσβηστος καημός. Ἀσβηστη λύπη σύννηθ. Ἀβζηστος ἐν' ἢ καμονή μου (ὁ καημός μου) Τραπ. Ἀσβεστες ἐλπίδες ΣΜαρτζώκ. ἐνθ' ἄν. — Πῶς νὰ ξεχάσω... τὸ... σχολεῖο ποῦ διατηροῦν οἱ πρὸ φιλάνθρωποι καὶ τιμημένους κυρίως τῆς Τήνον μὲ ἄσβεστη στοργή καὶ μὲ μητρικὸ πόνο γιὰ τὶς φτωχοῦλλες τοῦ νησιοῦ παρθένες ΓΣτρατήγ. Τραγοῦδ. νησ. 24 || Ποιήμ.

Καημέ μου, σὲ πίνει καὶ δὲ σὲ στερεῦει,
μὴν ἄσβηστη λαύρα σὲ πίνει, ὦ φαρμάκι!
ΜΜαλακάσ. Ἀσφόδ. 125.

Κεῖ ἄλλοι σὰν ἀπὸ μὴν ἄσβηστη | δίψα ποῦ τοὺς εἶχε κάμει
κάποια ἀχόρταγα στοιχειά, | στέκαν ἄκρη 'ς τὸ ποτάμι
ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ.² 28. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ὁμ. Α 599 «ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνὼρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν».

β) Ἀνεξίτηλος ΙΠολέμ. Ἀλάβαστρ.² 212: Ποιήμ.
Καὶ βλέπει ἐμπρός της μὴ βαθεῖα, μὴ θλιβερὴ εἰκόνα
βαμμένη μὲ τὰ αἵματα τ' ἄσβηστα 'ς τὸν αἰῶνα.

ἀσβόγερω ὁ, ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 102.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβός καὶ γέρος.

Μικροκαμωμένος ὡς ἀσβός: Κ' ἐσένα, κοντορεβιθούλλη,
ἀσβόγερε, ... μοῦ ῥχεταὶ νὰ σὲ σηκώσω καὶ νὰ σὲ βροντήξω
σὰν ἀσκόπουλλο.

ἀσβολερὸς ἐπίθ. Λεξ. Βλαστ. 347 — ΜΜαλακάσ.
Ἀσφόδ. 163 ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. χρόν. 124 ΠΒλαστοῦ
Ἀργῶ 68.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀσβολερός. Ἰδ. Θρην. Κωνπλ. στ. 195
(ἐκδ. Elissen σ. 132) «τῆς Τρίτης τῆς ἀσβολερῆς, τῆς
μαυρογελασμένης».

Ὁ ἔχων τὸ χροῶμα τῆς ἀσβόλης, μαῦρος, σκοτεινὸς
ἐνθ' ἄν.: Νεκροί, τὴν ὄψι σας θὰ νοιώσῃ τὴν ἀσβολερή, θὰ
θυμηθῇ καὶ γίγαντας θὰ γίνῃ ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || Ποιήμ.

Ἀπὸ τῆ στερεὰ τὰ σύννεφα πλακώνουν
βροχὴ γεμάτα καὶ οἱ κορφές καὶ οἱ φαγωμένοι κάβοι
μέσ' 'ς τῆς θολούρας χάνουνταν τ' ἀσβολερὰ τὰ κρόσσια
ΠΒλαστός ἐνθ' ἄν.

Σ τὴ νύχτα τὴν ἀσβολερὴν τρελλὸ τὸ ἀστροπελέκι
γράφει πεντάλφες 'ς τ' οὐρανοῦ τὴν πλάκα μὲ φωτιά
ΜΜαλακάσ. ἐνθ' ἄν.

ἀσβόλη ἡ, Ἰκαρ. Κρήτ. Λευκ. Μακεδ. Πελοπ. (Μεγαλόπ.) Σάμ. — Λεξ. Περίδ. Δημητρ. ἀσβολή Λεξ. Δημητρ.
(λ. ἀσβόλη).

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀσβόλη.

1) Αἰθάλη Ἰκαρ. Λευκ. Πελοπ. (Μεγαλόπ.) — Λεξ. Περίδ. Δημητρ. Συνών. ἀσβολία 1, καπνία. 2) Τὰ ἀνημμένα λεπτὰ τρίμματα τῶν ἀνθρώπων Μακεδ. β) Στάκτη Σάμ. 3) Δυστυχία, συμφορὰ Κρήτ.: Ἀσβόλη τοῦ ῥθε. Ἀσβόλη νὰ πέσῃ νὰ σὲ πλακώσῃ! (ἀρά). Συνών. ἀσβολία (ἰδ. ἀσβολία 1 β).

ἀσβόλι τό, ΓΚρεμμύδ. Ἀκολουθ. διατριβ. 5.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβόλη.

Σκότωσις, ζάλη.

ἀσβολία ἡ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πάρ. (Λεῦκ. κ.ά.) ἀσβολὲ Ἰκαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβόλη.

1) Αἰθάλη ἐνθ' ἄν.: Ἀσβολία ποῦ τὴ σηκώνει ὁ δέτζερης! Ἀπύρανθ. Συνών. ἀσβόλη 1, καπνία. 2) Συνεκδοχ. Κηλὶς ἐξ αἰθάλης ἐνθ' ἄν.: Ὅλον ἀσβολιὰς εἶν' ἢ μούρη σου Ἀπύρανθ. Συνών. μουντζούρα.

ἀσβολιάρης ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβόλη καὶ τῆς καταλ. -ιάρης.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ δι' ἀσβόλης μελανθεὶς: Ἀσβολιάρη, δὲ δὰς νὰ πλύνῃς τὴ μούρη σου; Συνών. ἀσβολομούρης. 2) Ὁ ἡμίκαυστος καὶ πλήρης αἰθάλης, ἐπὶ ξύλων: Καλύτερὰ 'χω νὰ κάθωμαι σβηστή παρὰ νὰ καύγω ἀσβολιάρικα ξύλα.

Β) Οὐσ. 1) Παιγνίδιον παιζόμενον μὲ τὰ παιγνιόχαρτα, καθ' ὃ ὁ παίκτης εἰς τοῦ ὁποίου τὰς χεῖρας ὑπολείπεται ὁ ρῆγας μπαστούνι ἀσβολώνεται ὑπὸ τῶν ἄλλων εἰς τὸ πρόσωπον: Παίζομε δὲν ἀσβολιάρη. Συνών. μουντζούρης. 2) Τὸ παιγνιόχαρτον ρῆγας μπαστούνι εἰς τὸ ἀνωτέρω παιγνίδιον: Ὁ δεῖνα βαστᾷ τὸν ἀσβολιάρη.

ἀσβολομούρης ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβόλη καὶ μούρη καὶ τῆς καταλ. -ης.

Ὁ δι' ἀσβόλης τὴν ὄψιν μελανθεὶς. Συνών. ἀσβολιάρης 1.

ἀσβολόξυλο τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσβόλη καὶ ξύλο.

Τὸ ἡμίκαυστον καὶ πλήρες αἰθάλης ξύλον. Συνών. καψάλι.

ἀσβόλωμα τό, Κρήτ. (Μεραμβ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — ΚΠαλαμ. Γράμματ. 1,62 — Λεξ. Δημητρ. ὀβόλωμα Κρήτ. (Σητ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσβολώνω.

1) Ἡ δι' ἀσβόλης μέλανσις, συνήθως τοῦ προσώπου Νάξ. (Ἀπύρανθ.) — ΚΠαλαμ. Γράμματ. 1,62 — Λεξ. Δημητρ.: Τ' ἀσβολωμάτου μὲδὰ εἶ' δὰ ἔλμα ποῦ κάνετε τώρρα σεις, ἔ; Ἀπύρανθ. Τὸ ἀσβόλωμα νὰ εἶναι μαῦρο μαῦρο, τὰ χειρόχτια κατάλευκα ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀσβολωμός 1. 2) Κτύπημα Κρήτ. (Μεραμβ. κ.ά.) Συνών. ἀσβολωμός 2. 3) Ἐπήρεια κακῶν πνευμάτων Κρήτ. (Μεραμβ. Σητ. κ.ά.): Σβόλωμά 'χει ἀπὸν τὰ κακὰ πράματα καὶ πρέπει νὰ τόνε διαβάσῃ ὁ παππᾶς Σητ. Συνών. ἀσβολωμός 3.

ἀσβολωματῆς ἡ, ἀμάρτ. ἀσβολωματῆς Κρήτ. (Μεραμβ. κ.ά.) ὀσβολωματῆς Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσβόλωμα καὶ τῆς καταλ. -ῆς.

Πληγή, τραῦμα ἐνθ' ἄν.: Γιά, νὰ δῶ τὴ ὀσβολωματῆ ποῦ σοῦ 'καμε ἡ πέτρα Σητ.

ἀσβολωμένα ἐπίρρ. Κρήτ.

Ἐκ τῆς μετοχ. ἀσβολωμένος τοῦ ρ. ἀσβολώνω.

Εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, πάντοτε ἐν τῇ φρ. κακὰ καὶ ἀσβολωμένα: Τὸν ἤπιασε καὶ τὸν ἤκαμε κακὰ καὶ ἀσβολωμέν' ἀπὸν τὸ ξύλο || Ἄσμ.

Παππαδοπούλλα τοῦ παππᾶ, ἀγάπα με κ' ἐμένα,
γιατὶ θὰ κάμω τὸ δαππᾶ κακὰ καὶ ἀσβολωμένα.

ἀσβολωμός ὁ, Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ὀβουλουμός Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσβολώνω.

1) Ἀσβόλωμα 1, ὁ ἰδ., Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Εἶδ' ἀσβολωμὸ εἶ' δοῦ τὸν ἔχει ἢ καμινάδα τούτη; 2) Ἀσβόλωμα 2, ὁ ἰδ., Κρήτ.: Ἐκαμέ δου ἔναν ἀσβολωμὸ ἀπὸν θὰ τόνε θυμᾶται χρόνια. 3) Ἀσβόλωμα 3, ὁ ἰδ., Λέσβ.

